

Hoogstandje

Op de waterzuivering in Dronten worden rioolwatermonsters genomen. De stalen gaan gekoeld naar het laboratorium van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), waar ze worden onderzocht op genetisch materiaal (RNA-deeltjes) van het coronavirus SARS-CoV-2.

De rioolwatermetingen zijn een aanvulling op andere onderzoeken die het RIVM uitvoert om verspreiding van het coronavirus in de gaten te houden. Besmette mensen (niet alle) scheiden virusdeeltjes uit die in het rioolwater terug te vinden zijn. Getraceerde RNA-deeltjes geven een beeld van de verspreiding van het virus. Waterschap Zuiderzeeland heeft naast awzi Dronten nog 4 waterzuiveringsinstallaties in beheer. Deze zuiveringen worden nu drie keer per week bemonsterd. In oktober moet dat dagelijks zijn. Daarmee geeft Zuiderzeeland invulling aan de afspraak die het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in april maakte met de Unie van Waterschappen om de frequentie van de bemonstering op alle 314 rwzi's op te schroeven. Hoe intensiever het rioolwater wordt onderzocht, hoe beter de kwaliteit van de screening; een voorwaarde om rioolwateronderzoek op te waarderen tot een systeem van 'vroegsignalering'.

Maar elke dag meten is geen sinecure. Er moet geïnvesteerd worden in de meetinfrastructuur, waterschappen moeten op zoek naar gekwalificeerd personeel en ze dienen de extra metingen in te passen in de bemonsteringsschema's.

Zuiderzeeland heeft extra monsternemers aangenomen. Verder zijn alle zuiveringen voorzien van een zogeheten carousel-bemonsteringskast. De installatie verzamelt gedurende 24 uur 'hapjes' afvalwater in een vat, waaruit elke dag een monster wordt genomen. In de carousel staan vier verzamelvaten. "Zo kan meerdere dagen achter elkaar bemonsterd worden, zonder dat monsters van verschillende dagen in hetzelfde vat komen", aldus het waterschap. De coronacrisis zet de spotlight op rioolwateronderzoek, maar de screening is niet nieuw. Er wordt al langer gespeurd naar drugs en geneesmiddelen in rioolwater. RIVM en de waterschappen praten nu over verbreding van het onderzoek naar andere ziekteverwekkers, microplastics, hormonen, bestrijdingsmiddelen, et cetera. Met het verzamelen van 'big brown data' kan rioolwater gaan dienen als een soort graadmeter voor de volksgezondheid.

SPEUREN NAAR VIRUSDEELTJES IN RIOOLWATER

TEKST BERT WESTENBRINK | FOTOGRAFIE MARCEL MOLLE